

Peter PEENE

Voorzitter Davidsfonds

Een kleine gemeente in de Westhoek, maar dan wel een met internationale uitstraling als het op begraafplaatsen aankomt. Langemark lag pal in de frontlinie van Wereldoorlog I. „Je kunt niet hier wonen en er niet van zingen”, zegt Willem VERMANDERE. Dat geldt dus ook, *mutatis mutandis*, voor Peter PEENE, voorzitter van het Davidsfonds en organisator van Vredeswakes 2014-2018.

‘Herdenking Wereldoorlog I gaat over mensen, niet over stenen’

Lieve WOUTERS

Met de heraldiek die nog soms rond de Eerste Wereldoorlog hangt, heeft Peter PEENE weinig op. Op een Duitse begraafplaats wijst hij op de leeftijd van de soldaten. Kanonnenvlees waren ze. We staan op een ‘studentenkerkhof’. Gefascineerd door de oorlog zelf noemt PEENE zich niet. „Maar die kruisen overal blijven me raken. In de hele voorbereiding naar de herdenking vond ik dat een reflectie over vrede en verzoening niet mocht ontbreken.”

– Als iemand op zijn zestiende al in een lokaal bestuur van het Davidsfonds verzeilt, is het er met de papepel ingegoten, of niet?

Mijn ouders waren wel lid, maar als landbouwers in Bikschote hadden zij er weinig tijd voor. Zelf had ik ook amper aan activiteiten deelgenomen, toen ze me vroegen in het lokale bestuur. Als dirigent van een koor liep ik in de kijker. En hoe je op jonge leeftijd dirigent van een koor wordt? In een kleine gemeente is er nu eenmaal geen keuze te over. Ik kende wel wat van muziek en speelde orgel. Was er een jeugdbeweging in het dorp geweest, dan had ik me wellicht daar geëngageerd. Maar die was er toen dus niet.

– Wat trok u precies aan in de werking, die toch met een stoffig imago kampte?

Cultuur in de brede betekenis, in combinatie met het sociale aspect. Via cultuur til je mensen op en verruim je hun blik. Misschien had ik nog meest van al zin om zelf activiteiten te organiseren. Dat de andere bestuursleden zo’n jonge snaak aanspraken, zegt iets over hun dynamiek. Drie jaar later werd ik voorzitter van een groep waarvan meer dan een lid mijn vader of moeder kon zijn.

– Het Davidsfonds werd ooit opgericht als katholieke en Vlaamse culturele vereniging. Is dat ook uw biotoop?

Ik kom wel uit een gelovig, maar niet uit een bijzonder Vlaamsvoelend nest. Ik wil me door lid te zijn van een vereniging vooral verbonden te voelen met een plaatselijke gemeenschap. Dat stoffige imago schudden we de voorbije jaren overigens grotendeels van ons af, door het aanbod grondig te vernieuwen. Daarbij blijft onze betrachting dezelfde: mensen verbinden via cultuur.

Het Duitse Studentenfriedhof in Langemark blijft bij Peter Peene een gevoelige snaar raken. © Violet Corbett-Brock

– Intussen bent u aan uw derde termijn van vijf jaar bezig als nationale voorzitter van het Davidsfonds. Waar legde u de nadruk op?

Dat je als organisatie voortdurend moet vernieuwen. We deden dat onder meer met initiatieven als de *Nacht van de Geschiedenis* en *Toast literair*. We zetten nu sneller in op nieuwe projecten en zetten andere stop voordat de mot erin zit. We werkten

„We staan ver af van de inspiratie van grote mensen als Mandela”

ook hard aan de beeldvorming door wat we doen te vertalen naar een breed publiek en meer de nadruk te leggen op het concrete aanbod dan op de meer abstracte identiteit.

– Ambieert u nog een vierde termijn?

Nee, in 2016 is het tijd voor iemand anders. Wat ik dan zelf ga doen, weet ik nog niet. Ik denk aan een concreet sociaal engage-

ment, misschien beroepsmatig. Het voorzitterschap van het Davidsfonds is vrijwilligerswerk. Ik ben al vijftien jaar thuis voor de kinderen, terwijl mijn echtgenote een drukke huisartsenpraktijk runt. Maar voorlopig heb ik nog mijn handen vol met Vredeswakes 2014-2018.

– Uw eigen initiatief, niet? Wat hebt u met Wereldoorlog I?

Niets bijzonders, maar als je dagelijks langs die begraafplaatsen komt, dan kan je niet anders dan je laten raken. Mijn grootvader en twee van zijn broers waren destijds soldaat. Een van de broers sneuvelde tien dagen voor het einde van de oorlog. Als kind hoorde ik de verhalen, ik tekende ze zelfs ooit op.

Ik voel geen fascinatie, ben ook geen historicus (wel classicus, *ndr.*), maar toen een tweetal jaar geleden de voorbereiding voor de herdenking begonnen, kreeg ik de indruk dat alle aandacht naar renovaties en toeristische trekpleisters zou gaan. Ik miste reflectie in het hele verhaal. Als je leest dat de helft van de Vlamingen moeite heeft met vreemde-

lingen, dan hebben we nochtans nog een hele weg te gaan. Of als ik zie hoe politici met elkaar omgaan... We staan ver af van de inspiratie van grote mensen zoals Nelson Mandela. Zonder hoog van de toren te blazen kunnen we als christenen toch een belangrijke bijdrage leveren aan de herdenking.

– Het werd een ambitieus project, zeker voor een kleine gemeente als Langemark.

De oorlog duurde vier jaar, even lang moeten we nu op dezelfde nagel kloppen van verzoening. Spontaan dacht ik aan het organiseren van vredeswakes. Daarvoor vond ik gehoor bij Pax Christi en zes andere partners. Van 2014 tot en met 2018 houden we twaalf vredeswakes, telkens op een zondag in de kerk van Langemark-Poelkapelle. Het project gaat uit van christenen, maar wil een breed publiek doen nadenken over vrede, mensenrechten en solidariteit. Met een prelude in november werd het alvast succesvol gelanceerd.